

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

12. Dies Julii. Semper necesse est, ut nitatur ad profectum; qui semper vult vitare defectum. S. Anselmus lib. 2. epist. 37.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

quasi declivior, & mollior, & velut quibusdam amaranthi
 floribus voluptatum, facile ad se rapit commeantium
 multitudinem; hæc verò insueto calle virtutum tristior
 atque horridior, ab his tantum eligitur, quibus non tam
 delectatio itineris cordi est, quàm utilitas mansionis. Not
 minus eleganter utriusque viæ à se distantis interval
 lum aperit D. Ambrosius; (a) *Dua sunt viæ: una iu
 storum, altera peccatorum: una æquatis, iniquitatis ab
 æra. Iustorum viæ, angustior est: iniquorum latior: illa sob
 brietatis angustior; hæc ebrietatis laxior, ut possit capere
 fluctuantes. Hic libertas est cupiditatum; illic servitutis
 iniuria: hic convivium, illic jejunium: hic intemperantia
 gaudiorum; illi perseverantia lacrimarum: hic saltatio,
 illic oratio: hic canus dulces; illic graves gemitus. Vide
 quam viam eligas; ab ejus enim delectu pendet, ut sis
 inter paucos electos. Ubique sunt tenebræ, in tene
 bris insidiæ. In loco caliginoso ne erres, opus est lucæ,
 & ne illa extinguatur lucerna: (b) *Lucerna pedum
 meis, verbum tuum. Lex Dei, est lux cæli; hæc sit pe
 dibus tua lucerna. Dic ergò cum Poëta:**

Ut melius cernam, porto de nocte lucernam.

12. DIES JULII.

Semper necesse est, ut nitatur ad profectum; qui sem
 per vult vitare defectum. *S. Anselmus lib. 2. epist. 37.*

In virtute
 semper
 profici
 endum.

IN virtutis tramite debes ambulare,
 nullo tibi præfixo limite. Ubi statuisti,
 nolle in via virtutis progredi; jam tunc
 cœpisti regredi. Alterutrum necesse
 est: vel, ut ascendas ad collē virtutum, vel, ut descen
 das ad vallem vitiorum. In extremo Italiæ, columna
 fuit,

(a) *In Psal. 1, (b) Plal. 118. 103.*

fuit, quam Autharis, Longobardorum Rex, cuspide hastæ suæ tangens, dixit: *Usque huc erunt Longobardorum fines.* Cave unquam talem figas in virtutis semita columnam, cui inscribas: *Usque huc erit mihi proficiendi in virtute finis.* Piorum voluntas, nullis definitur finibus, ante vitæ finem, nec ullis circumscribitur cancellis, studium proficiendi. In excelsio Dei palatio, à summo Imperatore limites constituti sunt. Nobis impressa sint illa Magni Caroli verba: *Plus ultra;* ut partis non contenti, ad nova decora semper animum extimulemus, adoremque innovemus. Faciamus, quod fecisse Ethnicos Imperatores, commemorat Mamertinus: (a) *Quaecumq; pulcherrima facitis, continuo transitis, & ad majora properatis, ut dum vestigia vestra miramur, dumque vos adhuc esse in conspectu putamus, jam de vobis audiamus longinqua miracula.* Est proprium generosi animi, sic versari in hoc vitæ studio; ut non prius gradum figat, ut quiescat, quàm dicere possit illud inclyti in virtutis curriculo Stadiodromi: (b) *Cursum consummavi.*

II. Virtutes diu, multumque expoliri debent; ut gloriæ coronam, quot meritis, tot veluti gemmis collucentem efficiant: nam gemmæ, teste Tertulliano, (c) *eazde teruntur, ut niteant; & subdole substruuntur, ut floreat; & anxie forantur, ut pendeant.* Non ut fungi subito unâ nocte, impetuque nascuntur, & fiunt; sed multo & subtili artificio indigent, ut Regiâ chlamyde, & honoratis cervicibus dignæ videantur. In hoc debet sudare nostra industria, ut virtutum gemmis sumus visendi, & meritis pretiosi. (d) Phocionis

L I 5

cionis

(a) *In Panegyri.* (b) *2. Tit. 4. 7.* (c) *De heb. mul. c. 6.*
 (d) *Plutarch. l. de Music.*

cionis uxor dicere solebat; Ornatum omnem suum, & muliebrem mundum esse, mariti sui res plæclare gestas. Nos decus & gloriam nostram non debemus mutuari ab opibus, sed plæclaris facinoribus; & in hoc omnem confetre operam, ut in die crescamus virtutibus. Audi diuinum diuini Augustini pronuntiatum: (a) *Semper adde, semper ambula, semper profice, noli retrò redire, noli deviare; remanet, qui non proficit; retrò redit, qui ad ea revolvitur, unde jam absciserat.* Ascendit virtus, dum procedit; proficit, dum proficiscitur; crescit, dum progreditur; surgit, dum pergit. (b) *Quod immobile est, (ait Chrysofomus) omninò inutile est: quod verò movetur, ad multa conducit.* Sic virtus otiosa, quæ ad opera se non movet, ad salutem non promovet.

III. Vacua est vita, quam non implet benè vivendi, ac proficiendi cura. Verè dixit Possidonius; unum eruditorum diem plus facere, quàm ineruditorum longissimam ætatem. Quid ni? anteferenda est una hora benè exacta; imò unum momentum, æternitati oriãti. Sacra res, tempus est, è cælo trahit originem motu, & conversione orbium: inde oritur, ubi æternitas viget; ad suam originem reducendum est, & in tempore quærenda Æternitas. Frustrà vivit, qui non benè; at, qui malè, pessimè moritur, mortem vitalem patitur: mors est, quia sine fructu vitæ: vitalis, quia cum damno & pœna. A vite tua racemos petis; ab arvo, segetes; à campo gramina, ab arboribus fructus: cur fructum tui contemnis? carent opera tua fructibus, dum operans, non proficis virtutibus. Qui expectas fructus à

(a) *Serm. 15. de verb. Apost.* (b) *Hom. 3. in Gen.*

Julius.

Tessera.

539

ruis, cape prius à re. Agit animam, cujus animus nihil agit. Verè Jamblichus, ex Samio Philosopho: *Omne bonum, ait, re, & usu consistit, non cognitione.* Esse bonum, est benè agere, & sic agendo proficere. Iners est ars periti Medici, nisi procedat ad manum, & pharmaca pellendo morbo applicet. Non curabunt languentem cogitationes doctæ, & scientia medendi; nisi adhibeas medicamenta. Ita non sanatur animus, subtilia intelligens, salutaria eloquens, sed bona benè faciens, & semper proficiens. Noli igitur in virtutis stadio stare; sic stando cades, cadendo jacebis, ac tandem jacendo, peribis. Hodie deficit, qui cras tantùm vult proficere. Noli ergò hætere, & in crastinum differre, quia

Dum repetis cras, cras, sensim dilabitur atas.

13. DIES JULII.

Si prudentia una adsit, jam continuò unà cum ea, omnes virtutes aderunt. *Aristoteles lib. 6. Ethic. cap. 12.*

Prudentia est I. prima inter virtutes mortales.

ORdior, acturus de Virtutibus, ab illis, quæ, quia mores excolunt, Morales vocantur; & ab ea, quæ inter illas tenet principatum, Prudentia. Hæc nunquam incedit solitaria; sed denso, eoque honorato, non multarum, sed (ut Tessera prædicta innuit) omnium virtutum choro circumsepta. Prudentia enim, (non illa Politica humani cerebri filia, ideoque virtus spuria) sed emissa cœlitus, infusa divinitus, est arcana ars res benè gerendi, norma salutis, lux operum, dux operantium, prima lex Regni, Phosphorus justitiæ, obses